

15

П. БЕРТОЛЯ

НОВЕ ЄВАНГЕЛІЄ

1918

НАКЛАДОМ ВИДАВНИЦТВА
НАУКОВИХ КНИЖОК "ГОЛОС ПРАВДИ"

119 E. 7th Street,

New York, N. Y.

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИКИ
ЧИТАЙТЕ

„Робочий Народ“

ОРГАН УКРАЇНСЬКОЇ СО-
ЦІЯЛ-ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАР-
ТІЇ В КАНАДІ.

ВИХОДИТЬ ДВА РАЗИ В ТИЖДЕНЬ
Річна передплата \$2.50

Адрес:

„Robotchyj Narod“
BOX 3658
Winnipeg Man. Can.

П. БЕРТОЛЯ

НОВЕ ЄВАНГЕЛІЄ

diasporiana.org.ua

1918

НАКЛАДОМ ВИДАВНИЦТВА
НАУКОВИХ КНИЖОК "ГОЛОС ПРАВДИ"

119 E. 7th Street,

New York, N. Y.

Глава. I-ша.

1. Я бачив, я чув чоловіка, котрий проповідував в полі, по селах і по містах (городах).
2. Він говорив: “Я не той, кого призначив Час, але я прийшов оповістити, що Час вже блиський.
3. “Той, хто признає Час, йде за мною: Він більший чим я, Він сильніший за мене.
4. “Його імя — Народ — і тепер він спить.
5. “Але я знаю, що він проснеться і визнає Час.
6. “Він не буде проповідувать безоружним словом. Він дасть свої вказівки кровю і вогнем.
7. “Бо він заріже безплідну корову і кине в вогонь плевели.
8. “Богато чого змінить ся тоді в основі й до верху і перші змішають ся з остатними.
9. “Блаженні ті, котрі приготовлять себе до того часу, бо настануть дні їх царства.
10. “Блаженні бідаки, бо їм не буде чого тратити і вони все придбають. Блаженні пригноблені нині, бо вони будуть дихати свіжим повітром свободи.
11. “Блаженні алчущі нині, бо вони наситяться. Блаженні плачучі нині, бо їм буде чому радіти.
12. “Але горе буде тим, котрі не приготовлять ся, бо вони будуть стогнати: “дуже пізно, дуже пізно!”

13. “Декотрі з них поспробують прикинутись, поспробують сказати: “Я тут, я готовий!”
14. “Але їх голос замре на устах і смерть пройде через них.
15. “Горе вам багаті, бо ви стратите все. Горе вам управляючі, бо вам ніхто не буде коритись.
16. “Горе вам віджирівшим нині, бо у вас не буде навіть і кінечного. Особливо-ж горе вам, регочучим нині, бо вам буде о що плакати.
17. “Я говорю вам: таки нині готовтесь, бо Час наближаєть ся.
18. “Готовтесь, щоб серця ваші не здригнулись в грудях, щоб дух ваш не смутивсь.
19. “Але щоб ви зраділи щастю і знали, що потрібно робити.
20. “Передше всего не привязуйтеь до приватного багатства і не помишляйте про роботу для своєї лише вигоди.
21. “Бо стремлячий ся до приватного багатства стратить його, а відказавший ся від него буде багатим.
22. “Бо бажающий статиь багатим буде ворогом всіх, а кажучий: “Я нічого не маю” — буде багатим, позаяк все буде загальним.
23. “Бажающий робити для своєї лише вигоди не може зробити нічого доброго і довго вічного.
24. “Він не посьміє посадити деревце, збудувати дім, бо многі другі, — бути може, та-

- ки-ж завтра — скористають тим після не-го.
25. “Працюючий же для всіх скористає і працею всіх.
 26. “Бо в той час нічого не буде належати ко-му-будь, а все буде належати до всіх.
 27. “Відкажіть ся також і від погордих думок і від презирства і від власти над подібни-ми вам.
 28. “Бо бажаючий сісти на перше місце бу-де відтручений на остатнє і перемішаєть ся з товпою.
 29. “І бажаючий возвиситись над другими і управляти ними завстидаєть ся, зустрів-ши відмовленє в покірливости.
 30. “Бо в той час ніхто не буде коритись лю-дям, лише одному розуму”.
 31. Так говорив сей чоловік і люде збирались коло него.
 32. І питали: “Як його зовуть, де його вітчина і про який Час говоре він?”
 33. Він же сказав: “Моє імя — Хтось. Моя вітчина — Земля. Час, котрий я віщую, се — Час справоздана рахунків.

Глава 2-га.

1. Коли він переходив через село, селяне збирались коло него.
2. І сказали йому: “Ти віщуєш Час. Скажи, що робити тоді?”
3. Він же сказав: “Коли пробє Час, згуртуй-тесь і веселїть ся разом.
4. “Убийте ситу свиню і ситу корову і до-станьте з пивниці ліпшого вина.

5. “І поставте великий стіл в “Громадськiм домі” і їжте й веселіть ся всі разом.
6. “Хто живе в своїм домі, хай зостаєть ся в нему а хто живе в винаймленім помешканю, хай не платить за него.
7. “І той, хто не має дому, нехай покличе других і скаже їм: “допоможіть мені построяти (збудовати), дім”.
8. “Маючий землю, най обробляє її, знаючий ремісло, нехай займаєть ся ним, — як пчола, котра дає стілько меду й воску, скілько може дати.
9. “І в “Громадськiм Домі” положіть дві книги, 2 Адольфина, в котрих кождий приходячий запише:
10. “В першій те, що він може дати, в другій те, в чім він має потребу.
11. “І дайте кождому потребууючому все, що зможете, не числячись з тим, скілько він сам може дати.
12. “Бо сильний немає поваги в тім, що він сильний, а слабій не винен в тому, що він слабій.
13. “І жвавий не має поваги в тому, що він жвавий і нежвавий не по своїй вині нежвавий.
14. “Але кождого потрібно судити по його добрій волі: хто зробив все, що міг, той поквитавсь з усіма.
15. “Все це вам було сказано, але мало тіх, хто зрозумів сказане: — “на землі мир людям доброї волі.

16. “І коли обвинувачувати кого-будь за те, що він не зробив всего, що міг зробити, або за те, що він взяв більше чим йому було потрібно.
17. “Покличте старших літами мужчин і свідомих женщин і з благопожеланєм і милостю дослідіть такий випадок.
18. “І запитайте, чи не схоче він сам пояснити, чому він робе так.
19. “І если він не дасть пояснень, відпустіть його з миром, але не давайте йому більше ніж того потрібно.
20. “Але коли він говоре, що має право бездітствовати і жити коштом чужої праці;
21. “Прожиніть його від себе і не позволяйте вернутись, так як уже сказано: “лінивець най містить ся в другім місці.”
22. Селяне сказали йому: “в нашім селі не можливо виробити всего того, що нам потрібно:
23. “Нам потрібна одежа, зелізнї знаряди, а се виробляєть ся лише в городі (місті).”
24. Тоді він запитав їх: “Чи ви уживаєте увсєь хліб, котрий виробляєте: все масло, котре приготовляєте?”
25. Вони відповіли: “Ні! Кождий рік ми продоем стілько-то мір хліба і стілько-то пудов масла”.
26. Тоді він сказав їм: “напишіть тоді мешканцям города: “наше село має стілько-то хліба і масла,

27. “Але нам потрібно таки-то річи”, еше котрих ви подасте.
28. “ І мешканці города зроблять все можливе для того щоб дати вам все потрібне, бачучи, що й ви робите все, що можете.
29. “Але в сей час до вас прийдуть многі мужчини і женщины, котрі не захочуть жити в городі;
30. “Одні з пустими і безкористними розмовами; другі бажаючи працювати з вами.
31. “По ділах їх ви можете спізнати, примічаючи, що вони будуть робити.
32. “І будете судити кожного не по тому, що він сказав, а по тому, що він зробив.
33. І селяне обсуджували між собою про той Час, про який віщував сей чоловік.

Глава 3-тя.

1. Він проходив по полю й бачив чоловіка, котрий працював тяжким заступом.
2. Три дні працював сей чоловік, — і поле ще не було скопане.
3. І сказав йому: “Чому ти неореш плугом? Тиб уже зорав своє поле.”
4. Але чоловік відповів: “моє поле так замале і я так бідний, що не можу робити плугом.”
5. Там було багато других селян, котрі також робили заступами.
6. Але декотрі, багаті орали сохами.
7. Він сказав: “по що ви орете сохами, а не легкими плугами, як оруть в дідича?”

8. І сказали йому: “наші поля такі малі і ми такі бідні, що не можемо мати плугів.
9. Він сказав: “коли пробє Час, опрокиньте єї паркани.
10. “Засиште борозни, вирвіть плешні і з усіх шматків зробіть одно широке поле.
11. “Візьміть в стодолі дідича плуги і зразу виоріть велике поле.
12. “Таким способом кілька чоловік виконають сю роботу за всіх і з меншим напруженням.
13. “Але й другі будуть зайняти користою роботою тому, що роботи має бути доволі.”
14. “Але селяне запитали: “А що скаже дідич (поміщик)?
15. Він сказав їм: “Коли дідич почує, що Час пробив, його язик присохне до гортани його.
16. “Если в него зле сердце, він попробує втікати, але не втіче далеко;
17. “Если ж він мудрий і розуміє, як потрібно зустрінути конечно, то він відкрити свої дворі і відчини ворота,
18. “Він скаже своїм слугам: “Йдіть: в мене нема більше прислужників, я не плачу більше грошей нікому;
19. “Хто хоче зостатись зі мною, хай остається, хто хоче йти, хай іде; що ж тичить ся до мене самого, то я буду працювати, як і всі працюють і як зможу”.
20. “Але горе тому, хто гонором надутий тому, що остатній з його льокаїв буде йому рівний”.

21. І він розказав їм слідууючу причту: “Був бідний чоловік, котрий працював в саду, котрий належав до чоловіка з черствим серцем.
22. “І сей багатий чоловік дуже зле поводивсь з бідним, називав його лїнивцем і наказував своїм невільникам бити його.
23. “Але бідний чоловік приймав все без нарікань, думаючи в серці своїм: “Чим я буду жити, если хозяїн не дозволе працювати в него?”
24. “Але він зустрїнув свідомого чоловіка, котрий сказав і доказав йому, що сад належить не лише до одного багатого чоловіка,
25. “Що він — садівник — має до него таке ж саме право, як і багатий чоловік і се право має полягати на тїм, щоб працювати і користати плодами правї”.
26. “Тодї бідак зрадїв і почав їсти овочї саду, чого він не робив до сего часу.
27. “Але прийшов в сад богач і гнївно закричав: “Лїнивець! Хто позволив тобі залишити роботу і їсти овочї з мого саду?”
28. “Бідак відповїв йому: “Сад належить не до одного тебе, ми обидва маємо право на него.
29. “Если хочеш їсти, то роби так, як я роблю і маєш лише таке право”.
30. “Тодї богач розгнївався ще гірше і сказав своїм рабам: “Катуйте сего ослушника, аж доки він не стратить пам'ятї,

31. “Але все ж не вбивайте його тому, що мені потрібний чоловік, котрий би робив в мойому саду замість мене”.
32. “Але бідак схопив заступ і вдарив богача по голові, — і той, хто називав себе хазяїном вшав мертвим, а його раби злякавшись порозбігались.
33. “Так трафилось за для того, що тому, хто приказує є ліпше вмерти, ніж стати рівним свому братові”.

Глава 4-та.

1. Вечером він увийшов в город (місто) і ремісники зібрались коло него.
2. Він зобачив чоловіка, котрий з вигляду був дуже втомлений і босий йшов по грязюці.
3. Він спитав його: “Яке в тебе занятє?” і ремісник відповів: “Десять годин на добу я працюю на шведькій фабриці”.
4. Він зобачив одягнену в лахмітя женщину з почирвонівшими очами
5. І запитав її: “А що ти робиш?” Вона відповіла: “день і ніч я шию для великого магазину готове убрание”.
6. Тоді він сказав їм: “Коли пробє Час, виходьте з околиць до центру города.
7. “Отворіть магазини і одіньтесь не боючись, в що вам подобаєть ся тому, що вапи руки зробили все це,
8. “Але одягайтесь не так як-то одягають малшів в цирку, а так, як подобає розумним людям”.

9. Наступила ніч і нарід розійшовсь, але немаючі помешкань проводили його по вулицях.
10. І вони переходили через великі площі, на котрих стояло багато красних громадських будівлїв і розкішних дворцїв.
11. Він запитав: “Хто спить в сіх розкішних помешканях?” і вони відповіли йому: “ніхто,
12. “Тому, що се — церква, се — суд, се — міністерство, а от се — банок”.
13. Тоді він сїв на лавочку коло парку і сказав: “заснем тут”, але вони опередили його говорючи: “товаришу, се — заборонено”.
14. Він сказав: “Лиси мають нори і ворони гнізда, а чоловік не має де прихилити голову.
15. “Коли ви почуєте, наконець, що Час пробив, — захопіть сі розкішні квартали,
16. “Отворіть двері сіх дворцїв і громадянських будинків і не лякайтесь замешкати в них,
17. “Тому, що потрібно, щоб бездомні люде одержали найліпші помешканя”.
18. На розі вулиці його закликала проститутка і сказала йому: “Ходи зі мною розділим любов”. І вона хотіла привабити його,
19. Але він сказав їй: “Твій голос звучить фальшиво і твоє лице не має справедливості”.

- вого вигляду, я не хочу продажної любови”.
20. Тоді зникла замаскованність жінчини і вона простогнала: “Я голодна в мене маленька дитина, батько котрої лишив і вона голодна”.
 21. Але він запитав її: “Чому ти не працюєш так, як други працюють, для того, щоб заробити на жите собі і дитині?”
 22. Вона сказала: “Чому?... мене вигнали з фабрики в той час, коли я зайшла в таке положення і я стратила силу до праці.
 23. “А до того, еслиб ти знав, як поплачується праця жінчини, то не спитав би мене про се;
 24. “Если ти не хочеш мене, то пусти мене шукати другого чоловіка, котрий дасть нам що їсти на завтра”.
 25. Тоді він сказав: “Жінчина! пробе Час, коли твоя дитина й ти будете жити не торгуючи підробленою любовю;
 26. “Ніхто не захоче тоді підробленої любові тому, що любов буде правдивою і свобідною”.
 27. І коли він зоставсь оден роздумуючи на розі вулиці, озброєний чоловік, котрий наглядав за ним, підійшов і торкнув його за плече.
 28. І сказав йому: “Тут заборонено зупинятись”.
 - Але він спитав: “Хто ти?”
 29. Озброєний чоловік відповів: “Я ночний

сторож і сповняю свій обов'язок, виконуючи данні для мене розкази,

30. “Тому, що в сіх дворцях незчисленні богатства і, єсли злодії влізуть туди в той час, коли я снаходжусь на варті, мене суворо покарають”.
31. Але він спитав у нього: “Чи твої се богатства, чи тобі дадуть частину їх?”
32. Чоловік усміхнувся і сказав: “В мене нічого нема окрім маленького винагородження”.
33. Тоді він сказав: “Так і пес стереже богатства свого хозіяна і йому дають в нагороду кістку і удари батіга”.

Глава 5-та.

1. В державі була служба і був в ній великий наплив народа, книжників і фарисеїв.
2. Хтось-то запитав його: “Що буде з сіми?” Він відповів: “Чому я відаю? Але в них є багато данних боятись
3. “Бо в ті дні про них сказано:— “Час милосердя прийшов, звони смерти притихли”.
4. Церковний служитель почувши сі слова крикнув: “Сей чоловік богохульствує! Хай він вийде з відці!”
5. І зібралась товпа книжників і фарисеїв, щоб прогнати його.
6. І він сказав їм: “Горе вам книжники і фарисеї, що зачинаєте царство небесне людем, бо сами не входите й хочячих ввійти не пускаєте.

7. “Горе вам книжники і фарисеї, гроби побілені, котрі з наружа видають ся чистими а в середині повні могильних хробаків та гнилї.
8. “Горе вам книжники і фарисеї, що обходите моря й землі, щоб до віри навертати людей і сіх навернених робити в 10 разів гіршими, ніж ви самі.
9. “Горе вам книжники і фарисеї, що побираєте маєтки вдів та сиріт, пропонуючи їм богоугодні діла і царство після смерти.
10. “Горе вам, книжники і фарисеї, що проповідуете самострімане й бідатство, а самі збираєте маєтки і бажаєте власти й чести”.
11. Тоді оден муж державний сказав йому: “Чоловік, говорячий так, ти вражаєш і нас”.
12. І він відповів: “Горе вам також законники і моралісти, що обтяжаєте сьвіт тяжкими правами, діяльність котрих ви не відчуваєте на собі.
13. “Горе вам, що будете статуї тим, котрі побивали ваших батьків і ще продовжують вбивати тих всіх, хто говоре такі річи.
14. “Горе вам, всім, що пролили людську кров за для удержаня своєї могутости.
15. “За кров всіх хто приходив казати частину правди, кого ви вбивали, палили, душили, обезголовлювали, розстрілювали.
16. “За всіх, котрі вмерли в темницях, під сонцем Касейни чи під снігом Сибіру.

17. “За всю ту кров, за всі муки у вас перше запитають звіту, передше чим згине сей рід.
18. І нарід гуртовавсь коло него, бурмочучи: “він дуже сьміливий, він не буде довго говорити”.
19. Він сказав їм причту: “Оден чоловік вмираючи, лишив своїм двом синам великий фруктовий сад.
20. “Молодший з синів вмів читати і писати, але був повний злими бажаннями і підлютою.
21. “Другий був добрий і проєтний, але був чудокватий, бо він завше працював зверх своїх сил за себе й за брата.
22. “І коли батько вмер молодший син взяв папір і написав на ньому тисячу глупот і тисячу брехень.
23. “І даючи його брату, котрий не вмів читати сказав йому: “Сей папір — є заповітом волі нашого батька.
24. “От що він нам наказує: Я повинен вести рахунки, читати молитви і робити таємничі річи, котрих ти, по своїй простоті не зрозумієш.
25. “А ти повинен обробляти сад, підрізувати деревця, дбати про їх нарости і привитати дички.
26. “І ти збереш овочі, наколи вони досьпіють, але ти їх не будеш їсти, бо вони будуть за для нашого батька — і в сему свята тайна.

27. “Чудоковатий простак повірив і корив ся йому довший час, але якось він научив ся читати.
28. “І він прочитав підроблений заповіт батьків і зобачив, що в нему лише тисяча небелиць, котрі були вигадани його братом.
29. “І він почав наглядати за братом і застав одного разу, що той їв овочі з фруктового саду.
30. “І вікидав те, чого він не міг зберечи для того, щоб його брехня не могла бути відкрита.
31. “Тоді він розгнівався всім серцем проти лицедійства свого брата і прогнав його далеко від саду”.
32. А книжники, фарисеї і державні мужі, почувши се, прийшли до божевіля, бо правда жорстока тиранія.
33. І почали давати йому лукаві питання, щоб злапати його в переступленю закона і вбити його.

Глава 6-га

1. Церковний ученик підійшов до него і запитав: “Учитель, чи ми мусимо шанувати закон?”
2. І він відповів: “Зміїня! Чому ти зовеш мене учителем?”
3. Поправді, то нема не учителя, не учеників, бо сам учитель може багато чого почитись від свого ученика.
4. “Що ж до почитаня закону, то слухай: шануй себе — і сего досить нині і на завше”.

5. Підійшов гурт рекрутів і оден з них запитав його:
6. “Чи повинні юнаки годитись з тим, щоби йти до війська? Чи повинні відказуватись від військового обовязку й ховатись?”
7. Він відповів: “Колода гнила! Можна було б числити тебе за чоловіка, а ти луше за падня.
8. “Я не прийшов казати, що потрібно робити тепер, я передскакую лише грядучий Час, щоб кождий приготовав ся.
9. “Тоді ті, котрі будуть готові, будуть знати що потрібно робити, деб вони не знаходились”.
10. Оден з тих, що одягають ся так, як і всі щоб не кидати на себе підозріння, запитав його:
11. “Ти, котрий так мудро говориш, що совітуєш нам робити, коли вибухне війна між сією і другою державою?”
12. Він сказав йому: “Мазка зловіща! Хто я, щоб давати поради? В мене нема вітчизни щоби обороняти ню; моя вітчизна ще не від світу сего.
13. “Але памятай, що если навіть і буде погроза війни, то буде правдивим те, що шум війни розбуде того, хто повинен вказати Час.
14. “І хто ж може знати, що станеть ся з сією державою і з другим, коли люде почують, що пробив Час?”
15. Другий запитав його: “Чи потрібно платити державні податки?”

16. Він відповів: “Покоління безуше! Вже майже дві тисячі літ тобі сказано: “Віддай Кесареве Кесарю.
17. “Віддай йому вичеканену монету з його образом, асигнації видані в імені його, і ти від сего нічого не страшиш.
18. “Бо все те nebude мати цінности для него, тоді, коли Час винагородження прийде!
19. “Тепер бідак платить податки не знаючи і не бажаючи сего; що ж тичить ся богатих, то хай злодії сами устроюють ся”.
20. Другий запитав його: “Ти говориш, що богаті злодії, а плац, котрого я купив, хіба не до мене належить?”
21. Але він відповів: “Чому я відаю? Ти оден в тайниках своєї совести можеш про се знати.
22. “Те, в чім маєш потребу, щоб жити і робити по праву належить до тебе, бо лише потреба пояснює належитість.
23. “Але скільки разів вам тверджено, що той хто ховає те, в чім він не має потреби, той краде в того, хто в сему нуждаєть ся.
24. “Йди! Коли Час, котрий я передсказую пробє, ти тоді не запитавши чи належить до тебе сей плац”.
25. Жєнщина підійшла до него і запитала: “Чи повинні діти платити любовию за данє їм житя?”
26. І він відповів: “Житя, котре ви їм даєте, чи варто воно дісно того, щоб вам за него дякувати?”

27. І він доповнив: “Ти бачиш сю дівчину, вкриту ранами, для котрої життя то тяжка мука й безконечне пекло?”
28. “Вона винагороджена сім щастем своєю мамою, котра з тої пори, як зачала, старала ся від неї позбавитись ріжними ліками.
29. “Але тепер ся дівчина все знає. Чи може вона заплатити любовю за жите данне їй таким робом?”
30. “Коли пробє Час, не буде більше не батька сина по плоті, але тут буде батьком або сином, той хто сего заслуже своїми добрими ділами.
31. І всі були здивовани й налякани його словами і не знали що йому відповісти
32. І не посьміли скривдити його перед народом, котрий тіснився коло него, бажаючи його почути.
33. І говорили між собою: “Чоловік сей богохульствує над всім, що є сьвяте і миркували над средствами, щоб згубити його і задушити його голос.

Глава 7-ма:

1. Між тим слова його ширились по городу — і вчені й ученики слухали його з увагою.
2. І оден з них сказав йому: “Час котрий ти нам віщуєш, буде відзначений лише наукою і нічим иншим”.
3. Але він сказав: “Наука — безсумніву є чудовий світ, але він залитий величезною мірою води.

4. “Бо є мільйони умів, достойних її пізнати і допомогти їй своїми усьіхами, що костеніють в простатстві.
5. “Бо їх зігнули з ранього дїтства над невільничю роботою”.
6. Тодї другий сказав: “Потрібно ширити низше образования, а висше дїлати дорогою іспиту доступним для всїх”.
7. Він сказав: “Образования, котре ви накпдаєте дїтям, годить ся лише для того, щоб виойти назавше відворіт до науки;
8. “Бо все в ньому відрізане від льогики і від здорового змісту, почпнаючи з обозначеня літерів, ортографії і граматики.
9. “І ви потребуєте, щоб дитина через іспит доказала своє підданство всему тому, передше чим дати йому заглянути в дїсну науку”.
10. Шкільний учитель сказав: “Хиба не потрібно научитись правилам читати і писати?”
11. Але він сказав: “Сей чоловік похожий на майского жука, привязаного до кінця читки, котрий крутить ся завше на одному й тому самому ж напрямку.
12. “Що ж, в самім дїлі, для него значить вірно писати й говорити, если не по правилу, котрим він уче?”
13. Оден учитель спитав його: “Хиба не потрібно благодушно почитати звичаї і традиції наших батьків?”
14. Він відповів йому: “Бальзамировщик ти

мертвих річей! Лиши їх гнити в покою і не загромаджуй нас муміями”.

15. Підійшов законник і сказав йому: “Правда, закони часто несправедливі, потрібно написати нові”.
16. Він сказав: “Кожний закон, написаний вами є череватий і вроджаєть ся від проступків, котрих без него не булоб,
17. “Бо він не допче діяльності, над причинами котрої він є безсильний.
18. “Шукайте причини поступок і злодіяльностей і знищїть їх — і ви не будете більше потребувати не законів, не кари”.
19. Тодї оден моралїст сказав йому: “Чоловік терпить, бо він жажде усолоди, а його природа хиле його до зла”.
20. Але він сказав: “Його природа хиле його до житя, до щастя, до знищєня всїх бїд — і се не скїлько не є злом.
21. “Тї, хто уче противному, — слїпі проводїрі, котрі не є в слїї боротись проти загального зла.
22. “Хто ненавидє усолоди для того, щоб чоловік відказав ся від неї і висловлює терпїня для того, щоб він без нарікань схилив ся — так вігїдно для декотрих”.
23. Але моралїст сказав йому: “По твояому виходить, що нема не добра, нї зла? — Він відповів: “Спустись з неба на землю.
24. “По правді говорю вам: все, що добре — добро і все, що зле — зло.

25. “Добро — жити інтенсивно, задовольняти всі свої потреби і бути в гармоничній згоді з подібними до себе, — бо все це — задоволення і радість.
26. “Зло— гнисти в темряві темниці, вбиваючи плоть, і жити розрізнено з другими людьми, бо все це — горе й смуток.
27. “Добро — бути щасливим, а зло — терпіти; всякий інший закін — брехня.
28. “Наука повинна вчити людей тому, що є дійсно добрим і що є злим під покриншкою доброго.
29. “Бо люде часто помиляють ся, приймаючи отрую за смачний лік і приготовлюють собі велике стражданє за маленьке задоволення.
30. ”Або шукають щастя дорогами, котрі не можуть до него довести, — і все це тому, що вони не знають дійсної науки.
31. “Але прийде Час, оповіщаю вас, коли кожний візьме всю свою частину науки і всю свою частину щастя.
32. “І коли проповідники покірливости й сліз будуть піймані на слові, будуть тяжко відповідати.
33. “Бо если розумно коритись незбіжному, конечному злу, то простуно й безумно мовчати і піддаватись злу, з котрим можно боротись”.

Глава 8-ма.

1. Тоді прийшли фабричні робочі, щоб запитати його: “А ми що будем робити, коли Час пробє?”
2. Він сказав: “Передше всего радійте, бо часи рабства пройдуть і настануть дні свободи”.
3. Вони запитали його: “Хто буде тоді робити те, що робимо ми тепер і другі потрібні предмети?”
4. Він сказав: “Коли буде потреба в тих річах, розуміть ся, потрібно буде вернутись в фабрики і заводи.
5. “І всі ті, котрі тепер нічого не роблять або заняти безкористною й непотрібною роботою, повинні будуть туди ж вернутись з вами.
6. “І виберите до кожної роботи найбільше знаючих діло. щоб з’учити їх положеня й недостачи.
7. “Для того, щоб поллучити можливо ліпші результати при найменшій праці.
8. “Бо в той час, коли ніхто не захоче терпіти не в чім недостатку, потрібно буде виробляти більше, чим тепер.
9. “Не виробляючи річей підроблених, не фальшивої роскоши, котрими кушці приваблюють довірчивих людей.
10. “А виробляючи все для загального блага, бо ошуканьство булоб безкористним не маючим оправданя.
11. “Шевці кладуть часами злу шкіру на чо-

боти, бо час жорстокий і праця його не буде поплачена.

12. “Маларі зуживають старий камінь з вапном, бо він втомивсь і тому, що хозіїн його пригноблює.
13. “Але еслиб вони працювали для самих себе, то навпаки, вониб виконували свою роботу щиро і основательно, бо який же зміст самого себе дурити?
14. “Все тоді буде зроблено з увагою і густом, бо ніхто тоді не буде зобовязаний щоб-то небуло робити проти свого бажаня.
15. “І кождий займе місце по своїх силах і здібностях, бо імя паразита буде презирством.
16. “Що до тих, котрі бажають жити чужою працею, то ви їх всіх проженете від себе.
17. “Ви не позволите більне нікому заводити торговельного діла, ні винаймати під оренду землю, домі, робочі знаряди чи машини.
18. “Бо нікому не буде потрібно не продавати, не винаймати того, що йому самому потрібно — і тільки те, в чім він має потребу, по праву належить до него.
19. “Коли ж хто проноує що будь до винаймлення, або до вишродажи, то кождий буде мати право завладіти тим, если він буде відчувати в тому потребу.
20. “Потрібно буде також вияснити, що вам буде потрібно з продуктів полевих.
21. “І що потрібно селянам з продуктів тих, котрі виробляєте ви.

22. “Для того, щоб тим і другим було досить всего кінечного і щоб всі були щасливі і жили в повній згоді.
23. “І все це не зробить ся, поки ви не з’єднаєтесь всі разом, щоб навчитись і урівняти свої сили і потреби.
24. “Готовтесь від нині до всего того, щоб знати, що робити в потрібний момент.
25. “Бо, если ви завчасу про се не подумаете, голод примусе вас — і то буде тяжке общественне (громадське) бідаство.
26. “Але если воно все-ж і прийде, не тратьте смілости, лишіть город і йдіть до села.
27. “Бо від землі всі поживи і оброблення гемлі — істочник надії”.
28. Хтось запитав його: “Скажи нам, як будуть дійствовати в ті часи пошта, телеграф, желізниці і мореплавания?”
29. “І як будуть дійствовати, щобн будувати мости, прокопати тунелі, складати машини й пароплави?”
30. Він сказав: “Як се буде зроблено і багато других річей я не знаю.
31. “І еслиб я се знав і вам сказав, то ви ще нічогоб не зрозуміли.
32. “Але одно я знаю, що чоловік не відмовіть ся не відодної користної річи і що ними тоді будуть користати більше, чим колиб то не було.
33. “Потрібно лише їх погодити з новими житевими формами — все і віруйте”.

Глава 9-та.

1. Коли всі, любивші його, зібрались коло него він сказав їм: “Час, котрий я возвіщаю — Час життя,
2. “Коли люде перестануть боротись і будуть спільно робити, щоб забезпечити найбільше число людей, тоді можливе найбільше щастє”.
3. І оден з них запитав його: “Чи не буде щастем жити так просто, як жили люди золотого віку?”
4. Він відповів: “Золотий вік не по заду нас, а по переду нас — і він називаєть ся Будучою Громадою”.
5. Тоді другий запитав: “По що потребувалась стілько віків, щоб зобачити сей золотий вік?”
6. Він відповів: “Будуча Громада подібна на пишну цвітку, котра росте на удобренім ґрунті.
7. “Колись на сему місці був голий камінь — твердий гранит, поливаючий дощем.
8. “І на граниті сім, рослиз початку лишай, за тим серед них ріс міх і лепестошник.
9. “І от вони перші задрожали воду дощеву — і зернята, що заносив вітер, проросли на каміню й пустили ростки.
10. “По тім поверх камянний був накритий піском і чорною землею — досить багатую, щоб достарчити поживу пишній цвїті.
11. “Таким робом Будуча Громада можливо лише завдяки старим формам, приготове ґрунт, на котрім вона вродить ся”.

12. Хтось-то сказав, щоб його спокусити: “Будуча Громада буде дочкою насильства”.
13. Він сказав: “Не одна жінчина не роджає без усылъ, але дитина родить ся тоді, коли час її приходе.
14. “Будуча Громада похожа на зародок в своїй шкоролупі; він повинен її насильно зломити, іначе вона не потрафить вийти.
15. “Але не насилья породило зародок, також як зернята й пожива, котрі знаходять ся в яйці.
16. “Завдяки яйцевій шкарлупі він міг розвиватись і набрати сили, але тепер вона є перепороною до нових форм життя,
17. “От за для чого він ломить сю шкарлупину, в котрій він задихаєть ся, і не мішай розсіюватись непотрібним хмазам.
18. Він доповнив: “Будуча Громада похожа ще на велику ріку, коли вона наповняєть ся після дощу.
19. “Дерева й ліяни островів утрудняють її теч, а пісок загороджує їй дорогу поперек.
20. “Тоді вода накопляєть ся за перегородою, затримуєть її — і здаєть ся, що річка перестає течи.
21. “Але перша гатка рушить ся, дерева ломлять ся і вода стремить з великою силою.
22. “І се насильство конечно, бо річка не може перестати течи, і даремно пробувати задержати велики води.

23. “Але не від насильства побільшилась і надулась ріка, а від великих дощів, впавших в ню”.
24. І всі, слухавші його розуміли й тіснилися коло него. І він продовжав говорити причитами:
25. “Але трапляєть ся, що вода розбиваючи з силою перегороду, вигодячи зі своїх берегів, розоряє поля і людські дома.
26. “От за для чого ті, хто наперед знає про се забезпечують себе сокірами і вилами, наглядаючи за тим, щоб нічого не мішало, не зупиняло течі ріки.
27. “І если не дивлячись на все, трапить ся перепона, вони спішать її розрушити всякими способами, не дбаючи про небезпеку.
28. “І многі з них гинуть, але чи не ліпше згинути, ніж жити лишившись всего і під щоденною погрозою.
29. “Поправді говорю вам се: заощадіть всім, що потрібно, щоб не бути настигнутим не гадаю, тоді, коли Час пробє”.
30. І ті, котрі слухали його сказали: “Він правий. Ми живемо без нічого і під погрозою.
31. “Ліпше сьміло вистунити проти всего ніж так жити, бо ми можемо стратити лише кайдани, а придбати цілий сьвіт”.
32. І вони розібрались, щоб голосити про все це і совітувать своїм братам приготовлятися до грядучого Часу.

33. Але хтось-то на него доніс, кажучи: “Він проповідує насиле й безладе”. І сильні світа сего рішили його вбити.

Глава 10-та.

1. І він побачивши, що підозріли люде йшли за ним, висліджуючи него, сказав тим, котрі лишились коло него:
2. ”Мій час приближаєть ся. Я не буду більше говорити, бо я скоро умру, але голосіть по всій землі все, що я вам говорив.
3. “І щоб спробувати людей, если вони у вас спросять, що ви проповідуете їм, скажете: Анархию.
4. “І відкіньте тих, котрі змагають ся сего слова, бо твердий і рішучий ум не лякаєть ся одного слова.
5. “А тепер віддаліть ся, бо досить одної жертви”. І вони віддалились, щоб зробити так, як він сказав.
6. І коли він лишивсь оден, до него підійшов чоловік і сказав йому з ехидством: “Ходім зі мною, мій пан хоче з тобою говорити”.
7. Він подумавши сказав: “Розумієть ся! але все, що я повинен був сказати, сказано”. І він послідував за тим чоловіком до дому його пана.
8. І коли він ввійшов, його грубо схопили і кинули в темницю, глумлячись над ним і над всім, що він говорив.
9. І на слідующий день вони повели його на спеціальний суд, зібраний з опереджених суддів, щоб його засудити.

10. І явилися підкуплені свідки, щоб його обвинуватити в сотках вигаданих проступках — підлих, безхарактерних.
11. І судді лицедійно смущались ним і в товпі многі говорили: “Се дісно великий злочинець”.
12. Але він, зараньше предвиджуючи своє положення, мовчав і вони засудили його на кару смерти.
13. І кинули його в темницю для присуджених до смерти, і лишившись оден, він віддавсь думці.
14. І пригадав він старушку жєнщину, однуку і далеку з відти, в котрої буде розбите серце, коли вона довідаєть ся про його смерть.
15. І знова він побачив маленький домик на горі, обкружений тихим і милим садом.
16. Де та, котра любила його, говоре, щоб його задержати: “Я люблю тебе”. Але він пійшов не спробовавши предложеного щастя.
17. Пійшов, щоб серед поля, сіл і городів голосити Час, раньше знаючи, що буде з ним як скінчить він.
18. Бо чоловік не ділає того, що він хоче, а що спонукує його сила річей природних.
19. І ним обняла страшна досада і се було для него, як агоня смерти.
20. Але в той час, коли він оплакував себе і всіх, кого він любив, його розум прояснив ся і спокійно ввійшов в його душу.
21. І він думав: “Все станеть ся так, як льогика річей приказує”.

22. Також фігове деревце приносить лиш фіґи, а не другі плоди, так і той, хто чує в собі правду, не може її затримати.
 23. Не можна мати другої натури, як лише проголошувати правду, не думаючи про безпеку, котрій він підлягає.
 24. То, що другим здавалось щастем, для него було мизерним і не могло дати йому задоволення.
 25. Для него щастє — слідувати поклику свого розуму, хоч він добре знав, що приготовлює для себе гибель.
 26. Бо голос оповіщаючий грізну правду смущає і неспокоїть тих, хто тримає владу навіть з глибини темниці.
 27. І єсли вони не можуть примусити його мовчати, вони заглушують його в крові, щоб не чути його більше і числити себе в безпеці.
 28. Але кров, котру вони проливають стає свідотством, котре вони віддають правді, а смерть того — порукою за його слова.
 29. І так добре, що я вмираю тепер, коли я сказав все, що мусів сказати — і смерть положе печатку на моє слово.
 30. І ті, котрі мене чули, подумают: “Він говорив правду, бо ті, кого вона зневажала вбили його, щоб примусити його замовкнути”.
 31. Кажучи таким робом, він схилив ся перед конечністю подій і спокійно й терпеливо чекав на кару.
 32. І на слідуєчий ранок при сході сонця вони вбили його і кинули його тіло в спільну могилу.
 33. І тим, що вони вбили його, вони гадали заглушити його голос, але вони скоро зрозуміють свій блуд.
-

КНИЖКИ НАШОГО ВИДАНЯ

Селянство і Соціал-демократія,	40
Новітня суспільність і церква	35
Чому жінщини жадають політичних прав ..	15
Народність і її початки	25
Соціалізм а патріотизм	15
Нова евангелія	15
Нація як правна ідея й інтернаціонал	20
К. Маркс, його життя і наука	15
Словар чужих слів, котрий числить поверх 12.000 слів	\$2.00

КНИЖКИ ІНШОГО ВИДАНЯ

Боротьба о сонце	3
Варвара Убрик	40
Видіне паломника в Єрусалимі	20
В часи війни	40
Віра і громадські справи	5
Грамматика української мови	40
Галицькі погроми	10
Гори трупів і море крові та сліз	5
Добробит і інші оповідання	10
Золото і нужда в Америці	5
Звідки взялись і що значить назва Русь і Україна	30
Іван Франко	15
Історія червоного прапора	10
Історія України, Грушевського	\$3.00
Історія України, Грушевського (в оправі)	\$3.50
Кому потрібна війна	10
Короткий начирк соціалізму	35
Кляса проти кляси	5
Комуністичний маніфест	25
Культура, національність і асиміляція	30
Методичний научник для науки співу	75
Соціалізм а релігія	10
Словар англійської мови	50
Релігійна пошесть	10
Розвиток соціалізму від утопії до науки	15
Релігія розуму	10

Замовлення і належитість просить ся слати на

адресу:

HOLOS PRAWDY
119 E. 7th Street, New York, N. Y.

КОЖДИЙ РОБІТНИК ПОВИНЕН ЧИТАТИ
ЩО ДНЯ КРІМ ДРУГИХ ГАЗЕТ,
СВОЮ РОБІТНИЧУ ГАЗЕТУ

„РОБІТНИК”

Предплата:

В Злучених Державах і Канаді

На рік	\$4.00
На ½ року	\$2.25
На 3 місяці	\$1.50

В місті Клівленд

На рік	\$6.50
На ½ року	\$3.75
На 3 місяці	\$2.50

Ціна поодинокого числа в Клівленд і в
інших містах Злучених Держав
та Канади 2 центи.

„ROBITNYK”

2335 W. 11-th Street Cleveland, Ohio